

Kể lại lời nói, ý nghĩ của nhân vật

I - Nhận xét

1. Tìm những câu ghi lại lời nói và ý nghĩ của cậu bé trong truyện **Người ăn xin**.
2. Lời nói và ý nghĩ của cậu bé nói lên điều gì về cậu?
3. Lời nói, ý nghĩ của ông lão ăn xin trong hai cách kể sau đây có gì khác nhau?
  - a) - Cháu ơi, cảm ơn cháu! Như vậy là cháu đã cho lão rồi. - Ông lão nói bằng giọng khản đặc.
  - b) Bằng giọng khản đặc, ông lão cảm ơn tôi và nói rằng như vậy là tôi đã cho ông rồi.

II - Ghi nhớ

1. Trong bài văn kể chuyện, nhiều khi ta phải kể lại lời nói và ý nghĩ của nhân vật. Lời nói và ý nghĩ cũng nói lên tính cách nhân vật và ý nghĩa câu chuyện.
2. Có hai cách kể lại lời nói và ý nghĩ của nhân vật:
  - Kể nguyên văn (lời dẫn trực tiếp).
  - Kể bằng lời của người kể chuyện (lời dẫn gián tiếp).

III - Luyện tập

1. Tìm lời dẫn trực tiếp và lời dẫn gián tiếp trong đoạn văn sau :

Ba cậu bé rủ nhau vào rừng. Vì mải chơi nên các cậu về khá muộn. Ba cậu bàn nhau xem nên nói thế nào để bố mẹ khỏi mắng. Cậu bé thứ nhất định nói dối là bị chó sói đuổi.

Cậu thứ hai bảo :

- Còn tá, tá sẽ nói là đang đi thì gặp ông ngoại.
- Theo tá, tốt nhất là chúng mình nhận lỗi với bố mẹ. - Cậu thứ ba bàn.

TIẾNG VIỆT 2 (1988)

2. Chuyển lời dẫn gián tiếp trong đoạn văn sau thành lời dẫn trực tiếp :

Vua nhìn thấy những miếng trầu têm rất khéo bèn hỏi bà hàng nước xem trầu đó ai têm. Bà lão bảo chính tay bà têm. Vua gặng hỏi mãi, bà lão đành nói thật là con gái bà têm.

TRUYỆN TẮM CÁM

3. Chuyển lời dẫn trực tiếp trong đoạn văn sau thành lời dẫn gián tiếp :

Bác thợ hỏi Hoè :

- Cháu có thích làm thợ xây không ?

Hoè đáp :

- Cháu thích lắm !

TIẾNG VIỆT 2 (1988)